

יבמות קיט

עניין: רובא דאיתיה קמן

שערי יושר שער ג' פ"א

ורוצא דליתא קמן ליכא למיפק מזה, ומשמע לכאורה דרוצא דליתא קמן הוא רוב שמכריע ומזרר יותר את הספק מכמו רוצא דליתא קמן, וכך מתרץ הש"ס בתירוצו א' צינמות ד' קי"ט אפילו תימא רבנן כי אזלי רבנן נתר רוצא דליתא קמן כגון ט' חנויות וסנהדרין אצל רוצא דליתא קמן לא אזלי רבנן נתר רוצא יעו"ש. וברש"ש נ"ב דף ל"ג ע"א ד"ה דהוא

מהרוב עלינו לעשות כן. כ"כ הדין הנוגד מרוב חנויות נגד המיעוט הוא דין שעלינו להתנהג כן, אף שצמיחות ליכא כאן צירור כלל, ועפ"י כלל זה אמרו נגמ' דרוצא דליתא קמן ילפינן מקרא דאחרי רבים להטות וע"ז לא פליג ר"מ לומר דחיישינן למיעוטא כמו דלא פליג צדיינים, אצל צרוצא דליתא קמן כמו ענין רוב צהמות כשירות הן וכדומה דליד לרוצא דליתא קמן שיהי ענין כדדיינים דצרוצא דליתא קמן אינן מציאות לפנינו לגרוס היתר אה איסור רק שקול דעות על מציאות שהוא עפ"י מקרים היותר שכיחים ורגילים, רוב זה אינו נלמד מקרא זה של דיינים דשם אינו מטעם צירור ורוצא דליתא קמן הוא מטעם צירור, ומש"ה עלינו לומר דענין זה דקיי"ל דאזלינן נתר רוצא דליתא קמן קבלנו הלכה למ"מ או דקבלנו חז"ל דגם זה כללה תורה נקרא זה דאחרי רבים להטות וע"ז פליג ר"מ ואומר דחיישינן למיעוטא, והיכא דלא אפשר שאני היינו דשם צע"כ עלינו לומר דנהכי חיצה תורה או הכשירה תורה, כיון דאמרה תורה מכה אנכי יומת צהכי חיצה תורה וכן כל מה שהוצא שם נגמ' פ"ק דחולין, ולפי"ז שני עניני רוב אלו נפרדים המה, רוצא דליתא קמן אינו מזרר את המציאות כלום וכשאר הספק כמו נמחנה על מחנה, רק לענין הכרעת הדין מהני רוב זה כמו צדיינים, ורוצא דליתא קמן הוא ענין צירור לזרר ולהכריע את המציאות שאמרה תורה לנו לסמוך על צירור זה בין לקולא ובין לחומרא:

רמב"ם פ"ג מהלכות תשובה

כל אחד ואחד מבני האדם יש לו זכויות ועונות. מי שזכויותיו יתירות על עונותיו צדיק. ומי שעונותיו יתירות על זכויותיו רשע. מחצה למחצה בינוני. וכן המדינה אם היו זכויות כל יושביה מרובות על עונותיהן הרי זו צדקה.

